

Diş Çekimi ve Sonrası

Diş Çekimi Sebepleri

Günümüzde, bilimsel ve teknolojik ilerlemenin diş hekimliği bilimine katkıları sayesinde, öncelikle dişi tedavi etmek ve ağızda tutmak hedeflenmekle birlikte, bazı durumlarda, hasta sağlığını koruma veya tedavi planlaması nedeniyle diş çekimine başvurulmaktadır. Bu durumları şöyle özetleyebiliriz:

- ✦ İleri derecede çürük ve madde kaybı yüzünden tedaviyle kurtarılamayan dişler.
- ✦ Travma sonucu, tedavisi mümkün olmayacak şekilde kırılan dişler.
- ✦ Herhangi bir fonksiyonu olmayan kökler.
- ✦ Kanal tedavisine rağmen kurtarılamayan apseli dişler.
- ✦ İleri derecede dişeti iltihabı nedeniyle sallanan dişler.
- ✦ Zamanında düşmeyen süt dişleri.
- ✦ Aşırı konum değişikliği (dönme, devrilme vb.) nedeniyle sorun yaratan dişler.
- ✦ Kist ya da tümör içindeki dişler.
- ✦ Tam sürememiş (gömük) ve sorun yaratan dişler.
- ✦ Yer darlığı nedeniyle ortodontik tedaviye yardımcı olmak amacıyla, sorunsuz olduğu halde bazı dişler çekilebilir.



Çekim Sırasında Diş Kırılmaları

- ✦ Özellikle büyük azılarda, yani çok köklü dişlerde, kökler çok ayrık ya da kıvrık olduğunda,
- ✦ Kemiğin elastikiyetini kaybettiği yaşlı kişilerde,
- ✦ Yine esnemeyen çok kalın çene kemiğine sahip olan kişilerde,
- ✦ Aşırı madde kaybı nedeniyle tutacak yeri azalmış dişlerde,
- ✦ Kanal tedavisi görmüş dişlerde çekim sırasında kırılmalar olabilir.



Bu korkulacak bir durum değildir. Anestezi, yani uyuşma başarıyla sağlanmışsa, diş hekimi bu iş için üretilmiş aletlerle, kalan parçaları acısız bir şekilde çıkartır.

Bazen çekim sırasında kök kırılabilir. Bu durumda kökün boyuna, çekim yerine ve bazı şartlara göre kökün bırakılmasına veya çıkarılmasına hekim karar verir. Hastalar bu durumda kararı hekime bırakmalıdır. Gerekli tedavi yapılarak kökün bırakılması ve 2-3 ay sonra alınması ya da bazı şartlar altında kökün tamamen orda bırakılması gerekebilir. Ne olursa olsun kökün mutlaka çıkarılması mantığıyla hareket edilirse çevre dokulara zarar verilebilir.

Diş Çekimi Öncesi Dikkat Edilmesi Gereken Durumlar

Eğer doktorunuzun önerdiği bir ilaç (örneğin antibiyotik) söz konusuysa, mutlaka saatlerine uyarak, düzenli bir şekilde kullanmalısınız. Bir hastalığınız ya da allerjiniz varsa ve ayrıca bu yüzden sürekli kullandığınız ilaçlar mevcutsa, kesinlikle bunları hekiminize söylemelisiniz.



Çekimden önce pıhtılaşmayı geciktiren "Aspirin" türü ilaçlar kullanılmamalıdır. Mümkünse dişler güzelce fırçalanmalı ve bir antiseptikli suyla çalkalanmalıdır. Böylece ağızdaki bakterilerin azalması ve enfeksiyon riskinin düşürülmesi iyi olur.

Diş Çekiminden Sonra Dikkat Edilmesi Gereken Durumlar

- Çekim yarasının üzerine konan tampon 1 saat kadar tutulmalıdır. Bu tampon atıldıktan sonra, gerekmiyorsa tekrar tampon koyulmamalı, oluşan pıhtının bozulmamasına özen göstermelidir.



- Sıcak ortam, sıcak banyo yapmak, sıcak gıdalar ve aşırı efor sarf etmek kanamayı artırabilir. Kanamanın hafif bir sızıntı halinde 6- 24 saat sürmesi normal kabul edilmektedir. 2-3 saat içinde kanama azalmaz ise, soğuk çay ile nemlendirilmiş steril tampon cerrahi bölgeye yerleştirilir. Çaydaki tannik asit kanamayı durdurmaya yardım eder. İlk gün başınız biraz yüksekte uyuyarak kanamayı önleyebilirsiniz. Eğer kanama devam ediyorsa hemen hekiminize başvurmanız gerekmektedir.





İlk 2 saat hiç bir şey yiyip içilmemelidir. İlk 2 gün püre, muz, tanesiz çorba vs. gibi sulu, yumuşak ve ılık yiyecekler ile beslenilmelidir. 24 saat boyunca sıcak, sert ve taneçikli gıdalardan, süt ve süt ürünlerinden uzak durulmalıdır. Süt ve sütlü gıdalar çekim soketi içerisinde bakterilere besin yeri oluşturarak enfeksiyona zemin hazırlar. Süt proteinden zengin olduğu için soket içerisindeki kanla birlikte mikrobiyal bir ziyafete dönüşecektir.



48 saat sigara ve alkol içilmemelidir. Pıhtının bozulmasına ve yara yerinin iltihaplanmasına neden olabilir. **Kuru soket (Dry Socket)** denen bu durum uzun süre ağrıya sebep olur. Çekim günü oluşacak ağrılarla onu takip eden günlerde de çekimin durumuna göre hafif ve ağrı kesici ile kesilen ağrılar normaldir; fakat çekimi takip eden günlerde başlayan , gece uykudan kaldıran , ağrı kesicilere rağmen kesilmeyen , diş çekilmemiş gibi oluşan şiddetli ağrılar bize yara yerinin iltihaplanması , pıhtının kopması vs. gibi çekim yerinde normal olmayan bir olay olduğunu anlatır. Bu durumda hekime başvurulmalı, gerekli pansuman ve tedavinin yapılması sağlanmalıdır.



Hiç bir şekilde çekim yerine dil veya başka bir şeyle dokunulmamalı, yara bölgesi emilip tükürülmemelidir. Tükürüğünüzü yutmalısınız. Yaralı bölge 24 saat kullanılmamalıdır. Ağız suyuyla çalkalanmamalıdır.



Çekim yeri mutlaka temiz tutulmalıdır. Çekimden 24 saat sonra, yumuşak bir diş fırçasıyla bölge yavaşça fırçalanmalıdır. Hekiminizin verdiği gargara ile veya bir bardak ılık suda yarım çay kaşığı tuz eriterek ağızınızı çalkalayın.



Dudaklarda uyuşukluk varsa geçene kadar ısırarak kontrol yapılmamalı. Özellikle çocuk hastalar farkında olmadan dudaklarını ısırarak yaralayabilir; bu nedenle ebeveynlerin dikkatli olması gerekir. 3-4 saate uyuşukluk geçer. Geçmediği takdirde hekiminize başvurunuz.



İlk 2 gün ağrınız olabilir. Doktorunuzun önerdiği antibiyotik, ağrı kesici ve antiseptik gargaraları size önerilen saatlerde ve miktarlarda almalısınız. Ağrı kesici ilaç uyuşukluk geçmeden hemen alınmalıdır. Ağrı en çok cerrahiden sonraki gün olacaktır. İlaçları kullandığımız halde ağrılarınız 3. günden sonra artarak devam ederse doktorunuza başvurmalısınız. Antibiyotikler tarif edildiği şekilde bitinceye kadar kullanılmalıdır. Diğer dişlerde de ağrı hissedilebilir. Bu rahatsızlık cerrahi işlem ağrısından kaynaklanan geçici bir durumdur. 24-48 saat içinde vücut ısısında hafif yükselme olabilir. Bu durum geçmez ise hekime başvurulmalıdır. Ağrı kesici olarak aspirin kullanılmamalıdır.





- ✚ Dikişlerin ameliyattan 1 hafta sonra alınması gerekmektedir. Bunun için doktorunuzdan randevu almalısınız.

- ✚ Eğer işlem sırasında sinüse girilmiş ise; 1 hafta burun sümürülmemeli, üflemeli çalgı kullanılmamalıdır. Aşırı öksürmek ve hapşirmaktan mümkün olduğu kadar kaçınılmalıdır.



- ✚ Çekim zor şartlarda, uzun sürede gerçekleşmişse, yani bizim tabirimizle komplikasyonlu bir çekim olmuşsa 6 saat süreyle 15 dk tutup 15 dk çekerek dışardan soğuk tatbiki yapmanızda fayda vardır. Soğuk tampon tatbiki ile ağrıyı , şişmeyi ve morarmayı önleyebilirsiniz.

- ✚ Çekim sonrası bazen kemik parçaları ortaya çıkar ve bunu kırık kök parçası zannedebilirsiniz. Bu durumda hekiminize başvurduğunuzda çıkan parçalar düzeltilir.
- ✚ Aynı şekilde, uzun süren ağrı ve şişlik durumlarında da hekime haber verilmelidir.